

Nasjonale koronatiltak må svare på Osloregionens utfordringer

Osloregionen interkommunalt politisk råd er et regionalt samarbeid som består av 65 kommuner inklusiv Oslo. Til sammen har regionen ca. 2,2 millioner innbyggere.

Osloregionen har gjennom hele pandemien vært blant de hardest rammede regionene i Norge, med rundt 6 av 10 registrert smittede i landet. Det har medført omfattende sykdom og død. Nedstengning av samfunnet har også vært mer omfattende og inngripende her enn i resten av landet.

Konsekvensen av de strenge smitteverntiltakene er at ledigheten også har økt mest i denne regionen. Mange bedrifter i Osloregionen, ikke minst innen reiseliv, servering, handel, transport og service er hardt rammet og det fare for en konkursbølge i løpet de kommende månedene. Pandemien har også gitt store negativ konsekvenser for enkeltmennesker regionen; ensomhet, isolasjon og svekket undervisning for barn og unge er noen av konsekvensene.

Det er ingen tilfeldighet at Osloregionen er hardt rammet. Osloregionen består av tett integrerte arbeidsmarkeder, med høy mobilitet på tvers av kommune- og fylkesgrenser. Mange både jobber og deltar på aktiviteter i andre kommuner enn der de bor. Hovedstadsregionen er også en hovedinnfallsport fra omverden, med landets største flyplass, fergeanløp, og veier og jernbaneforbindelser til utlandet. Store deler av regionen befinner seg nær svenskegrensen, og er integrert med samfunn og kommuner på den andre siden. Mange som reiser inn til Norge fra andre land ankommer via denne regionen. Osloregionen har et svært internasjonalt rettet næringsliv.

Innbyggerne, næringslivet og andre virksomheter er minst like flinke til å overholde smittevernregler som i resten av Norge, men risikoen for smittespredning er likevel høyere. Det er ikke unikt for Osloregionen men er fellestrekk for alle hovedstadsregioner i Europa. Osloregionen står i frontlinjen i kampen mot pandemien. Hvordan det går med Osloregionen, er svært avgjørende også for utviklingen i resten av Norge.

Situasjonen i Osloregionen er blitt ytterligere forverret som følge av oppblomstringen av muterte virusvarianter, noe som har ført til innføring av de strengeste tiltakene under pandemien så langt i store deler av denne regionen. Det er stor usikkerhet om den videre utviklingen i ukene fremover. Vi må konstatere at importsmitte helt siden pandemiens start i fjor vår har gjort det vanskelig å holde kontroll på pandemien.

Vi er svært opptatt av at en treffsikker innretningen på de nasjonale virkemidlene for å møte pandemien. Styret i Osloregionen mener derfor at:

- Det er behov for ytterligere forsterkning av den generelle kompensasjonsordningene overfor næringslivet i Osloregionen, jfr. Stortingets behandling av Prop. 79 S (2020-2021) om økonomiske tiltak i møte med pandemien. Stortinget bør forbedre ordningen slik at man også kompenserer for varekost, for bedrifter som må destruere varelagre av mat og drikke, ved krav om nedstengning. Ordningen burde også sidestille bedrifter med egne ansatte som eier egne driftsmidler med bedrifter som leier personell/leaser utstyr, slik det også var bedt om i Stortingets anmodningsvedtak.

Det er foreslått en egen tilskuddsordning som skal støtte næringslivet i kommuner med høyere arbeidsledighet enn landsgjennomsnittet eller hvor næringslivet er nedstengt pga. mutert virus. Dette er positivt men den foreslåtte bevilgningen på 1 mrd. kroner vil etter vår

vurdering ikke på langt nær være nok i forhold til de enorme økonomiske tapene som næringslivet i kommunene med særlig kraftige smitteverntiltak opplever. En utfordring er avgrensninger i ordningen, blant annet ved at den kun omfatter kommuner som har innført smitteverntiltak på nivå 5 på grunn av det muterte viruset per 29. januar. Få dager etter denne datoen er det nye kommuner som har hatt smitteutbrudd av mutert virus og har stengt ned. Dette viser at det er viktig at man har en generell kompensasjonsordning som treffer alle virksomheter og ikke gjøres avhengig av situasjonen på en gitt dato.

- For å redusere omfanget av smitte, sykehusinnleggelse og dødsfall og for gradvis å kunne lette på lokale smitteverntiltak, er det helt avgjørende å begrense hvem som får mulighet til å reise inn i landet. Dette er enda viktigere når vi nå ser at faren for import av nye muterte virusvarianter øker. Strenge innreiseregler må gjelde helt til vi ser slutten på pandemien.
- For å hindre smittevekst og konsekvenser av dette for hele Norge, ber vi om at vaksinestrategien tar hensyn til hvordan områder med høy befolkningstetthet og mobilitet er særlig sårbare for økning i smitten. I land som er kommet langt i vaksineringsen av egen befolkning, som eksempelvis Israel, kommer det nå rapporter om at vaksineringsen gir et kraftig fall i smittespredningen. Dette kan være ytterligere en god grunn til å justere vaksinestrategien slik at områder som med høyere smittepress også prioriteres ved fordeling av vaksiner.

Osloregionen vil understreke behovet for en helhetlig nasjonal strategi for den videre bekjempelsen av pandemien og dens skadevirkninger. For at en slik strategi skal være mest mulig virkningsfull, må den også ta hensyn til hvordan ulike deler av landet rammes. Både Osloregionen og andre deler av Norge med spesielle forutsetninger må hensyntas i en slik sammenheng. Dette er viktig for hele landet.